VI. évfolyam. Kis-Czell, 1904. február 7. 6. szám.

Kemenesvidék

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE".) Megjelenik minden vasárnap. („KIS-CZELL és VIDÉKE".)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . Negyedévre . . 2 kor.
Fél évre . . . Egyes szám ára

Huss Gyula
Helyettes szerkesztő:
Dőzsei Feri

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intezendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

...értekezhetni: kedd, szerda és ...

Magyar kereskedelem.

A gazdasági tevékenység különböző ágazatainak összhangban kell lenniök egymással, a gazdasági elemeknek kölcsönösen jó egyetértésben kell egymással állania, mert ezt a gazdasági élet törvényének kérlelhetetlen szigora igy parancsolja. Daczára ennek az örök érvényü igazságnak, azt látjuk, hogy az utóbbi időben sem a gazda, sem az iparos nincs megelégedve a maga helyzetével, mindannyi a kereskedő közvetitő nyereségére áhitozik. Hogy mennyiben jogos ez, vagy mennyiben jogtalan, arról itt nem beszélek, de az bizonyos, hogy csodálatos és helytelen fölfogás az, hogy némelyek a gazdasági élet kérlelhetetlen törvényével akarnak szembeszállani, mintha csak a világrendet óhajtanák megváltoztatni.

A gazdák, a kereskedők elkerülésével szövetkezeteket alakitanak, pedig még föltéve azt is, hogy nálunk a nyerstermékek értékesitésére is alakulnának szövetkezetek, mint ahogy alakultak az adás-vevés közvetitésére, mik lennének ezek a szövetkezetek? — kereskedők. A közvetitő kereskedelem csak nevet cserélne, de megmaradna eredeti mivoltában, mert ezt igy parancsolja a gazdasági élet törvénye. A szövetkezet tehát, bármennyire is akarják tagadni sokan, nem más, mint kereskedő, de ennek az intézménynek csakis igy van létjogosultsága, ha az tényleg nem más, mint kereskedő. Ha pedig a szövetkezet kereskedő, akkor nemcsak méltányos, de jogos követelése is a kereskedelemnek, hogy az állam a kereskedők között ne mérjen különböző mértékkel, hanem azok mind egyforma elbánásban részesüljenek s ne részesüljön az egyik jogtalanul állami kedvezményekben, adóelengedésekben, mig az ugyanolyan másik kereskedő fedezi a legtöbb direkt és talán indirekt adót is. Tiszta, világos következménye mi lesz ennek a viszásságnak. Elbukik az az osztály, mely eddig az állam bevételének legnagyobb részéről gondoskodott és felemelkedik az, mely adót nem fizet. Hogy pedig ennek mik lesznek a következményei, ezzel mindenki tisztában lehet. Ha pedig majd az állam egyszer a szövetkezetet ugy fogja tekinteni, mint a kereskedőt, akkor meg is fog szünni a harcz a kereskedő és a szövetkezet között, mert az okos kereskedő mindig számit egy uj, egy lehetőleges konkurrenczivaal, csak nem számolhat egy olyan versenytárssal, melyet maga az állam külön és jogtalan kedvezményekben reszesit. Ha pedig mi majd a szövetkezetet, mint kereskedőt látjuk működni, mint aki a fogyasztó számára esetleg olcsóbbá tudja tenni szükségleteinek beszerzését, ami a szövetkezeti eszme szerint annak rendeltetése, hivatása is, akkor annak, aki igaz barátja a haladásnak, lehetetlen lesz nem szimpatizálni ezzel az uj kartárssal.

A viszony azonban ma még nem ez és mindenki, aki a szivén hordja a magyar kereskedelem fejlődését, haladását, szomoru szivvel nézi, hogy legelsőként maga az állam bénitja meg a kereskedelmet és viszi pusztulásba a kereskedőt. Sajnos azonban, hogy nem állhatunk meg ennél az első faktornál, jönnek még utána számosan. — Eltekintve érdektársainktól, hogy ugy mondjam, természetes szövetségeseinktől, a gazdáktól és iparosoktól, látunk még közéletünkben olyan viszásságokat, melyek sajnos arra mutatnak, hogy a kereskedőnek barátja nincs, — még önmaga sem az — csak ellensége. Felsorolni ezeket az eseteket, jelenségeket nem lehet, hiszen napról-napra, perczről-perczre találkozunk velük; próbáljuk tehát csak a kereskedelemnek ezen mai szomoru helyzetét megvilágitani.

A szövetkezeteknél az előbb még megemlekeztünk az állam jóakaratáró is. Maradjunk meg kissé ennél s nézzük, hogy más alkalommal, más viszonylatokban is mennyire segiti élő érdekeinket. A kereskedelmi forgalom 80%-át a vasut bonyolitja le. Nézzük meg tehát, hogy

TÁRCZA.

Törvény előtt.

Irta: Halmi Bódog.

Birónak szavában mindig nagy a bölcseség a haragosságtól össze-vissza zavarodott emberek életében az ő szava csinál rendet. Ha itéletet mond, abban mindenki megnyugodhatik, hát még mikor olyan bölcs ember ül a biróságnal, mint Pap Gábor uram, ki a maga sorjaban mindig tudott olyan rendet csinálni, hogy a bőségesség még a sovány esztendőkben is reá köszontött a ...rtájára. Csak olyan megátalkodott ember, mint annak nem volt elég a mit itélt abban a bajban, a mit tulajdon nevelő apjával az öreg Péter Andrással viselt.

A mikor Pap Gábor uram azt mondta neki, hogy nincs kivánni valója a Péter Andrastól, mert hisz fiaként tartotta, a jószágot legénykorára hiven becsületben visszaadta, az a negyven pengő forint, a mit megtartott, költségei jussa volt, a mi a Pistának vissza nem járhat. Az a tökéletlen ember félrevágta a fejét és daczosan mondta:

— A biró uram szava nekem nem ölégséges, ellene törvényhez én majd apellálok.

Hiába kérlelték még a fonobeli tehérnépek s, egyre mondogatta:

— Negyven forint jussomat él el nem engedem.

Törvényhez hivatta Péter András uramat, a mi olyan gyaszosságot hozott az öreg ember szivére, hogy elmondani sem lehet, mert akár milyen tiszta ember is valaki az eretben, de ha kitudodik, hogy a törvényt járja, már attól hiba csik rajta. — Biróhoz mennek a tanacsszobába, a ki kérdezi a Pistat, mondja el rendibe mi a kivánsága. A Pista megzavarodottan fel sem vetve a szemét, feleli:

— Negyven forint jussommal Péter Andras bátyám máig is adósom, azt kérem tőle.

— Péter András uram mit szól hát hozzá?

Az öreg felel

— Nagyságos törvénytudó szolgabiró uram rendben van a dolgunk, azt felelem rája gonoszságot tett ez a legény, törvény elé, hogy engem behivatni mert — ezt szolom hozzá.

Feleli a biró:

— Törvénynek nem elég, hol a bizonysága?

Péter András megrántja a zsinórt a dolmányán és mondja:

— E' hun ni elhoztam s czifrára meghántott pálczikát tartott a kezében.

— Nagyságos törvénytudó szolgabiró uram, im a bizonysagom, rendbe van rajt' minden, irasban nem lehet olyan nagy becsulet, mint ebben a fában. Ez a czifra hantás jelenti: öt pengőt temetéshez adtam, kántornak fizettem és a masik kereszt azt mondja tiz pengő, aratás idején rendes aldomaskor helyette fizettem. Gömbölyu karika hat forintról beszél, Szent-Mihály bucsun Krausz nevu zsidónak ital ára képpen fizettem helyette. E' hun ni két rovás egyforma vonlaban, kétszer is tiz pengő, Talas Juli kézfogója, meg neki a lakodalma ennyibe kóstált s a falu itta meg, ott volt a biro ur, ott volt a a tisztelctes, magamé is köllött, — de azt nem szánitom. — Rendben vagyok evvel a legénynyel, ugy-e elhiszi a nagyságos szolgabiró ur?

— de mikor ...zra, a melyben ünnepé... meg becsulet ragyog, komoly lesz ujra és barátságos szóval felel.

— Hanem én öregem, szivesen elhiszem de a törvénynek már ez nem elég: nincsen ma hitele a fának, annak a régi forma rovásnak Péter András csóválja a fejét.

— Nem érem fel ésszel, a mit a szolgabiró ur mond. Hiszen nincs én bennem hamisság, itt a községtől a bizonyságom, hamisság, rosszaság, valami hatvan éve, a mióta élek, sohasem hányatott a szememre.

Megszólal a Talos Pista.

Berecz Péter
gőzerőre berendezett ruhafestő és vegyi-tisztitó intézet **Győr-Ujvárosban**, Kossuth L.-utcza 42. (r. a kath. templom udvarában.) — Felvétel üzlet Deák Ferencz-utcza 15. (Kánitz-ház).

Elvállal mindenféle férfi-, női-, gyermek- és egyenruhák, szinházi öltözetek, egyházi ruhanemüek, butorszövetek, himzések, — csipkefüggönyök stb. vegyi tisztitását és festését, ugyszintén egyes foltok eltávolitását **legszolidabb árak** mellett. 4—13

a magyar államvasuti hálózat mennyire felel meg a hivatásának, hogy a magyar kereskedelem forgalmát lebonyolitsa?

Eltekintve anyagi hibáktól (vasuti kocsik s különösen specziális kocsik — gyümölcsszállitó, fütött, hütött kocsik hiánya), elsősorban azt látjuk, hogy Magyarországon két vasuti hálózat is van, mely nem magyar, hanem mindkettő külföldi érdekeket szolgál, külföldi portékát hoz be mesés olcsó áron, kiszoritva vele a hazait. Magyarország oly kicsiny, hogy természetes lenne az, hogy az ország forgalmát Budapest, mint az ország szive, központja — bonyolitsa le, de sajnos, nem igy van, mert látjuk, hogy például a Dunántúlra Budapest nem tud szállitani, mert az országnak azt a részét Bécs, Trieszt, Grácz látja el áruval. Szinte hihetetlen, hogy például Sopronnak nincs közvetlen vasuti vonala Budapesttől s nehezebb onnét Budapestre jutni, mint például Brünből. Természetes, e város lakói szükségletük 95%-át Bécsből szerzik be.

Vasuti politikánkat — ime, nagyjában láttuk, nézzük meg a vizi utak közlekedését; nézzük meg, hogy mire jó a mi legnagyobb gőzhajózási vállalatunk? Teljesen és kizárólagosan arra, hogy a Duna vidékére magyar termék ne jöhessen, hanem Ausztria kezében lévén a vállalat — Magyarországon is német szellemü — kizárólagosan kiszolgáltassa e vidéket az osztrák termékeknek. Igen szomoru bizonyság erre, hogy éppen czukoriparunkra válságos időkben menynyire megtömte az osztrák czukoripar a Duna vidékét termékeivel a sur-taxe előtt s azóta is ugy, hogy a sur-taxe amugy is gyönge hatását e vidéken talán sohse fogja érezni a magyar ipar.

Folytassam e? Elmondjam-e a többi eseteket mind? Aki ismeri kereskedelmünk és iparunk szomoru helyzetét, tudja, hogy ez a téma kimerithetetlen.

Brázay Zoltán.

Közgazdaság.

Gazdasági munkálkodás. Megnyugvással regisztráljuk, hogy a közelmult esztendő viszálykodásai közepette is akadt mit fr gyelemmel kisérnünk a gazdasági téren; van mit elősegitenünk és akadt miért munkálkodnunk a jövőben. Ha a magyar föld népét, a lakosság e legnehezebben mozgó rétegét nézzük, a társadalmi munka olyan vivmányai ötlenek szemünkbe, a minőkkel rövid idő alatt még a vérmesebb remény kedők sem vártak. Az agrárius mozgalom — a melyet oly kétkedve fogadtak — immár két országos szervezetet teremtett meg. Az egyik a gazdasági egyesületek országos szövetsége, a másik a magyar gazdaszövetség. Tudva, hogy milyen szomoru állapotban voltak vidéki gazdasági egyesületeink a szövetség megalakulása előtt, nem csekély megelégedéssel vehetjük tudomásul azt a tevékenységet, melyet a magyar gazd. szovetség a kisgazdák érdekeinek megóvásáért a társadalmi téren fejt ki.

Maskeppen állunk azonban kereskedelmünkkel. Most ugyan ebben is mintha valhorás mozgalom, élet keletkeznék, hiszen minapában történt csak a magyar kereskedők országos szövetkezetének megalakulása. De nem tudjuk még menynyire képes áthatni a mozgalom kereskedővilágunk zömét, sem azt nem tudjuk, mikor fog keresztül esni az uj szervezet a gyermekbetegségeken. Ez hivatva volna a magyar közeposztály eletkérdeset megoldani. Kedvet adni a vállalkozásokra s nem csak ilyen szük mederben folyna a magyar kereskedelem, hanem szárnyra kapva, versenyre kelhetne a külfölddel is.

Nem igen kellene tehát másokra szorulnunk, hanem a magunk erejéből és a magunk hasznára is megélhetnénk. Alapitsunk gyárakat! Ez legyen a jelszó, mert e nélkül hiába minden igyekezet. Mert igy csak másnak juttatjuk azt a hasznot, a mit magunknak juttathatnánk, Ez hiányzik a mi kereskedelmünkből, e nélkül hiábavaló minden fáradozásunk. Ne legyünk más államok fiók üzlete, hanem a magunk gazdája!

Vidéki pénzintézetek szervezkedése. Rövid időn belül a negyedik olyan alakulásról ad hirt a „Magyar Pénzügy", melyek mindenike a vidéki pénzintézetek érdekeinek képviseletét tüzte ki czéljául. Ezek közül az első a magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjával kapcsolatos, egyesületi, a második, a szászcké, szövetkezeti, a harmadik a románcké, — köteléki alapon létesült; végül a napokban megalakult részvénytársulati alapon a magyar pénzintézetek országos szövetsége r. t. Ez utóbbi a vidéki pénzintézetek anyagi és erkölcsi érdekeit akarja szolgálni és a hazai hiteléletet akarja fejleszteni. Ez a mozgalom az 1902. év deczember havában keletkezett; kezdetben tiz, később öt millió korona részvénytőkével tervezték a vidéki pénzintézetek központi bankjának megállapitását; de a számitások nem váltak be, a vidéki pénzintézetek nagy többsége távol maradt az anyagi megterheléssel járó mozgalomtól. Végül tehát egy millió koronára szállitották le az alapitók a részvénytőkét. A létrejött mindnégy szervezet eddig mindössze csak háromszáz vidéki pénzintézetet tömöritett a négy külön táborba. Kilenczszáz pénzintézet — a vidéki pénzintézetek nagy többsége — a megalakult intézmények egyikét sem ajándékozta meg bizalmával. Csalódottan látjuk az erőknek ezt a szétforgácsolódását, de még mindig bizunk benne, hogy az egy táborba való tömörülésnek is megjön az ideje.

HIREK.

Ha ember vagy, talpig az légy!

Megatkozott czudar gyáva,
Kit érdek hajt rabigába;
Aki előtt czifra bálvány,
S azt imádja, térdre állván!...
Nem érdemel egy csöpp könnyet,
Ha elpusztul!
Veszszen is mind a rablélek,
Legalább a világ tisztul!

Bárki üldöz; ha jársz tüskén:
Emeld föl a fejed büszkén;
Embernek szült édes anyád,
S habár kincset nem is hagy rád:
Itt a földön van a helyed!
Egyszer élhetsz....
Ha itt csak más bitangja vagy,
Rideg sirtól mit remélhetsz?

Aki szegény, nem koldus még! —
Rút haszonért semmit ne tégy.
Köszönd; ha van innod, enned:
Ne a pénz legyen istened!
A szived vásárra ne vidd,
Éhezz inkább!
A becsület szép drágakő:
Legtöbbet ér, minél ritkább.

Honszeretet, jog és béke
Legyen szived oltárképe.
Az igazság erős bástya,
A gonoszság megrongálja:
Ledől s ujra felépitik....
Igazat szólj!
Bénuljon meg a gonosz nyelv,
Mely mást mond, nem amit tud jól!

Ha ember vagy, talpig az légy!
Világ ellen durván ne tégy.
Ha ember üt rajtad sebet,
Ne üss rajta véresebbet!
Járj büszkén a magad utján,
Ha czélod nagy;
De ne tipord, aki gyöngébb....
Nem vagy ember, ha gyáva vagy!

Dósai Feri.

Hátralékosainkhoz. Mindazokat a vidéki olvasóinkat a kik hirlapunk mult évi dijával még mindig hátralékban vannak s a kiket posta utján is már számtalanszor felszólitottunk: ezuttal ismét felkérjük arra, hogy sziveskedjenek a hátralékos lapdijakat haladéktalanul beküldeni hozzánk. Utóvégre is mi a hirlapunkat évről évre nem küldhetjük anélkül, hogy az előfizetési összegeket meg ne kapjuk érte. Es — nem tehetünk róla — nekünk is élnünk kell! Ehhez pedig pénzre van szükségünk.

— Esküdjék meg rája igaz Istenére, hogy annak a botnak nincsen hamissága.

— A biró beleszól:

— Egyezzenek össze, maga Péter András felét megfizeti a Talos Istvánnak, akl azzal megelégszik.

Tálos Pista ismétli:

— Esküdjék meg rája

Az oreg Péter Andras csak néz ra. Ha éppen kivanod, meg ver ám az Isten Talos Pista fiam, vigyázzál csak raja.

— A szelid kék, öreg szempár belefonódik a legény szemébe és abban annyi szemrehányas, méltatlankodas bubanata égett, hogy a legény arczát elöntötte a láng.

Szólni akart, de az öreg kéze már a szivén nyugodott. Erős, áhitatos hangon, azzal a templomi pozzal, mellyel az Isten hazaba járó, pap szavára figyelő ember tanul el, mondja el András bácsi az esküt... »Isten engem ugy segéljen«!

Az esetnek vége. A biró elutasitja Tálas Istvánt az igénnyel, mert hogy esküt, a mit ő maga ajánlott, az ellenfél letette. Közbe szól Péter András:

— Nem jól mondta a nagyságos szolgabiró ur, nem voltam én ellensége sohase ennek a legénynek, mint a tulajdon édes fiamat, hűen ugy gondoztam, törvény előtt ő kergetett meg, csuloságot rajtam csak ő cselekedett.

— Jól van hát, elmehetnek, felel a biró. A két ember megindul, mikor kiérnek az országutra, egy ideig szótlanul ballagnak, hangjuk meg nem indul mennek egymás mellett, végre a legény megszólal:

— A haragosságom tette Péter bátyám, én nem vagyok rossz szivvel magahoz.

Az öreg felel:

— Meghurczoltál, halalig rajtam marad a gyalázat.

A legény lehorgasztott fővel megy mellette, de a lépését ugy irányozza, hogy mindig közelebb kerül az öreg Péter Andráshoz, szinte összesimul a testük. Hosszu az ut és lassankint megered a beszéd. Számoinak, magyarazkodnak, vitaznak, ugy hogy szinte harczra szólnak a hangszinben. Végre megegyeznek. Tálas Pista beismeri; kigyütt a szamodas, mondja szégyenkezve, kar volt megkeresni a törvényt.

Az öreg felel:

— Bizony oktalanul tetted, nem visz az sohase jóra. Es beszél szaporán temérdek bajról, izgágaságról, romlásról, a kinek a törvény az oka, az a törvény, a mely most egy félórája az ő pörös dolgát, jó módra végezte, esküjét elhitte, sorsában rendet tett, a mit mégis gyülöl, mint az olyan dolgot, amitől az ember fél.

Biró István †

Vasvármegyének mély gyásza van. A sokak által tisztelt, nagyrabecsült, szeretett Biró István vármegyei árvaszéki elnök f. évi január hó 29 én reggeli 3 órakor meghalt. Temetése mult hó 30-án d. u. volt Szombathelyen a F a l u d i F e r e n c z utczai gyászházból, nagy és általános részvét mel lett. A végtisztességen óriási közönség jelent meg s ennek soraiban ott volt közéletünk számos előkelősége. Megjelent a temetésen a fő- és alispán vezetése mellett a vármegye és az árvaszék egész tisztikara és személyzete. Testületileg jelent meg a a szombathelyi ált. takarékpénztár igazgatósága, Reiszig Alajos és a szombathelyi bőrgyár rt. igazgatósága báró Szegedy Ensch Károly vezetése mellett. — A temérdek szebbnél szebb koszoruval boritott halottas kocsit a vármegye diszbe öltözött huszárjai kisérték kivont karddal a temetőbe. Megyeszerte nagy a részvét, mert a a boldogultnak nemes tulajdonságai voltak a tevékenység, előzékenység, a méltányos gondolkodással párosult ritka szivjóság, kedves modor; mindenkivel szépen bánt, mindenkit iparkodott kielégiteni s nem volt senki, aki a hivatalos helyiségében ridegségével találkozott volna, ellenkezőleg onnan belső megnyugvással, kellemes benyomással, és reményteljes tudattal távozott. Legyen könnyü neki a föld, melyben örök álmát alussza!

— **Az egyesités.** Lassankint egészen öszszeolvadt a két egyesitett község: Kiscell és Nemes Dömölk. E hó 1-én egy kiküldött bizottság a főszolgabiró vezetésével leltárilag átvette Nemes-Dömölk község adólőkönyveit, lajstromait, nyilvántartásait birtokiveit és az állami adóügyek kezelésére vonatkozó egyéb iratokat; ezenkivül a bizottság átvette a dömölki községi pénztárt, az értéktárgyakat és ingóságokat; és ezek most mind a város kezelésébe és gondozásába kerültek át. Az átvételt eszközlő bizottság tagjai voltak a főszolgabirón kivül: Lóránth Gyula, Pálovits József Sokorai Elek és Kiss Ferencz. — Az erőltetett elkeresztelés a «*Czelldömölk*» is lassankint forgalomba jön. De nem sokáig tart az uj helynév szereplése. Értesülésünk szerint a kisczelliek, sőt még a vidékiek is erős mozgalmat inditanak az uj helynév miatt és visszakövetelik a város régi nevét: Kisczell-t.

— **Főispáni beiktatás.** A szomszédos Zalavármegye uj főispánját, Hertelendy Ferenczet a mult hó 28-án iktatták be Zalaegerszegen a főispáni székbe. A beiktatás fényes ünnepséggel ment végbe.

— **Városi képviselők választása.** Élénk, mozgalmas kortesvilág volt a héten KisCzellben. Az egyesitett községek uj képviselőtestületi tagjait választották meg. A „czelldömöki" képviselők választása szerdán, február 3-án kezdődött. A szavazatszedő bizottság elnöke a főszolgabiró volt. A választások reggel 9 órakor kezdődtek, a záróra pedig délután 4 órára volt kitüzve. [illegible] záróráig a választóknak alig egynegyed része adta le szavazatát. A 16 rendes és 4 póttagságra 51 jelölt akadt. A választásokat pénteken folytatták. A választások eredményéről lapunk zártáig még nem értesültünk és igy az uj városi képviselők névsorát jövő számunkban közöljük le.

— **A vönöczki jegyző ügyéhez.** A mult számunkban jeleztük, hogy leközöljük a vármegye alispánjanak határozatát, a melyet Staudt Sándor vönöczki jegyző jól ismert ügyében hozott. A határozat egész terjedelmében a következő:

„970/1904. Staudt Sándor vonoczki lakos körjegyző hivatalos állasától való felmentése érdemében 6444/1903. szám alatt I. foku főszolgabirói véghatározat ellen felebbezést ad be, ugyan [illegible] ellen a főszolgabirói véghatározat ellen Kemenes-Sömjén és Kemenes-Szt-Marton községek képviselőtestületei is felebbezéseket adnak be a körjegyző érdekében. *Véghatározat.* A felebbezett főszolgabirói véghatározatot megsemmisitem és elrendelem, hogy Staudt Sándor vönöczki körjegyző összes körjegyzői illetményeinek további élvezetébe azonnal vissza helyeztessék. — Megsemmisitendő volt a felebbezett főszolgabirói véghatarozat, mert oly törvény vagy rendelet, mely a főszolgabirót oly hatáskörrel ruházná fel, hogy a megválasztott körjegyzőt kérelme vagy akarata ellen allasatol felmenthetné vagy attól elmozdithatna, nincsen. Jogositva van a járási főszolgabiró a 27521/1896. szabályrendelet 17. §-ának megfelelőleg előterjesztést tenni, hogy körjegyző a közszolgalat érdekében hivatalból nyugdijaztassék, annak elbiralasa pedig, hogy az illető nyugdijképes-e vagy sem, nem a járási főszolgabiró, hanem a nyugdij választmány hatas körébe tartozik, s ha e nyugdij választmány az előterjesztést kedvezőleg nem intézi el, s a körjegyzői teendők annyira elhanyagoltatnának, hogy a közszolgalat fennakadast szenved, vagy egyesek károsittatnak, a főszolgabiró az [illegible]. evi XXI. [illegible] 90 § a értelmében a fegyelmi eljárást elrendelheti. Mindezeknél fogva a járási főszolgabiró hatáskörét tullépvén, felebbezett véghatározat megsemmisitendő volt. Szombathely, 1904. évi januar hó 19-én. Bezerédy s. k. alispan." —

A szegény beteg jegyző még mindig nem jutott a hivatalahoz, a kenyeréhez. Ennek a legdurvább eredő oka az a féktelen, beteges hatalomvágy, a mely a czelli főszolgabirót oly sötéten jellemzi. Törvényen es minden emberi érzésen keresztül gázolva elcsapta Staudtot a hivatalából és most a vármegye alispánjával is ujjat huz. Staudtot nem helyezi vissza az állásábai, a helyettes jegyzőt, Nagy Lajost, a ki az összes körjegyzői illetményeket élvezi; nem rendeli vissza a helyettesitestől. Már most igy a vönöczki körjegyzőségnek ezidőszerint két jegyzője van, a kik egyforman élvezik az összes körjegyzői illetményeket. Vönöczk és K.-Sömjén községek felebbezést adtak be az alispanhoz azért, mert a kettős jegyzőtartasra képtelenek. Megdöbbenéssel és a szó teljes értelmében elképedve figyeljük most, hogy a kisczelli korlátlan egyeduralkodó hivatalos féktelensége meddig terjed még, . . . ?!

— **Farsang.** A kisczelli vendéglősök, kávésok, mészárosok és hentesek febr. 1 ső napján tartották meg a tánczmulatságukat a „Korona" vendéglőben. A kitünően sikerült mulatság természetesen reggelig tartott; jókedv és vidámság nem hiányzott, — azonban kissé kevesen voltak a mulatságon. Ennek a magyarazata csupán csak az, hogy most volt a legelső közös báljuk a kisczelli vendéglősöknek, kávésoknak, meszárosoknak és henteseknek. A kezdet nehézségével küzdöttek; de már e legelső baljuk is megérdemli a jóhirt és közkedveltséget. A jövő farsangon, — ha megismételik ez a mulatsag nyilván egyike lesz a leglátogatottabb és legjobban sikerült mulatságoknak. — A bali hölgyközönség névsora a következő:

Asszonyok: Hubert Samuné, Zsigmond Istvánné, Tóth Gyuláné (Jhaza), Molnar Janosné, Edlényiné, Milkovicsné, Gefin Györgyné, Szeiler Antalné, Horvath Józsefné, Alstedter Józsefné, Steiner Rudolfné, Singer Ignáczné, Szabó Lajosné, Dobos Ferenczné, Radó Ignáczné, Tóth Antalné, Magassy Antalné, László Ferenczné, Huffmann Samuné.

Leányok: Géfin Mariska és Janka, Singer Zseni és Ilona, Kakas Irén (Devecser). Erős Ida (Ostfiasszonyfa), Szeiler Mili, Radó Fanni, Toth Etel, Ritter Erzsi es Iren S.-Lövő). Molnar [illegible] ke (Jánosháza). [illegible]

— **A kórházból.** A kisczell-kemenesaljai közkorház bizottsága 1904. jan. 28-án ülést tartott dr. Porkoláb elnöklése mellett. Az ülésről tudósitásunk a következő: A számvizsgáló bizottság jelentést tett az 1903. évi számadásra vonatkozólag. Az igazgató főorvos az 1904. évi költségvetés ellen előterjesztést nyujtott be; az előterjesztést felküldték a miniszterhez. — A választmány a pénztár rovancsolasa közben megállapitotta, hogy a kórhaz pénztárából 22200 korona elismervény hiányzik. Megütközéssel vette a választmány tudomásul, hogy ezen 22200 korona értékü 4 százalékos magyar koronajáradék papirok még mindig a kisczelli Hitelbanknál vannak elhelyezve. A „Kisczelli Mezőgazdasági Hitelbank"-ot haladéktalanul megkeresték, hogy a 22200 kor. értékü jaradékpapirokat azonnal adja át a Kisczell nagyközség pénztárnokának; az elismervényre vonatkozólag pedig megnyugtatták a Hitelbankot, hogy ebből semmi kellemetlenség sem fog rea háramlani. A bizottság az ülésen fölkérte az elnököt, hogy figyelmeztesse az a városi képviselőtestületet arra, hogy a városi pénztár rovancsolasakor a kórház vagyonát is vizsgálja meg, mert a kórház vagyonáért is a varos felelős. — Stettka Péter vállalkozó óvadékát visszakapta. — A koporsók szállitásával Schütz Gyula asztalost bizták meg; a kórházi borbély pedig jövőre is Benkő Ferencz lesz. A kórhaz részére a tüzifát 1904-ben Alstädter József szállitja; a világitasi anyagot Gayer Gyula czég szállitja.

— **Tánczestély.** A jánosházai polgári kör 1904. évi február hó 14-én a Korona-vendéglőben levő saját helyiségében könyvtára javára, zártkoru tánczmulatságot rendez. A mulatság este 8 órakor kezdődik. Személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak.

— **Vivótanfolyam.** Fabián Zsiga okleveles vivómester a héten vivotanfolyamot nyitott városunkban. Hétenkint négy órán át tanitja a vivast. A tanfolyam három hónapig tart. A kitünő vivómesternek, aki az olasz iskola szerint tanit, számos tanitványa van a testedző sport kedvelői közül. A tanfolyam bevégződése után a mester vivóakadémiát létesit városunkban.

— **A csütörtöki állatvásár.** A héten tartották meg az első kis-czelli csütörtöki állatvásárt. A vásar élénk, forgalmas volt, nagy felhajtással. Az időjaras azonban nem éppen kedvező volt: csúf, szeles, sáros idő volt.

— **Felülfizetések.** A „kisczelli kath. legényegylet" mult hó 23-án megtartott tánczmulatságán felülfizettek: Wagner Lőrincz, N. N., Takács György 10—10 kor., özv. Nunkovics Sándorné, Akocs és Szabó, Gayer Gyuláné, Silberzdorf Sándor (Pozsony) 5—5 kor. Pálinkás Géza, Baranyai János, Weisz Kálmán 4—4 kor. H. A., Jagicza Lajos, Szabó József, Kőberl János (Sárvár), Szalay József, özv. Milkovics Józsefné, Málnási Antal, Rőh Pál, N. N., László Ferencz, Horváth Ferencz, Schütz Gyula 3—3 kor. Horler János, Klaffl Gyula, Birkás Gyula, 2.50—2.50. Maitz Antal (Pápócz), Tóth Sándor (Sitke), Tóth Sándor (Hetye), Kondor József, özv. Porpáczy Ferenczné, Merkly Ede, Gaál Gergely (Ostfiasszonyfa), Géfin Lajos dr., özv. Deim Sándorné, Dinkgreve Nándor, Háry József, Wendler István, Simon Sándor, Szita György, Lóránth Gyula, Szabó Lajos, Deutschbauer Ignácz 2—2 kor. Szentimrei Márton, Vincze Paulin, Gerencsér András, Lindherr József, Leuer József Goldman Nándor, Schleiffer Kálmán, Mandl Gyula 1·50—1·50 kor. Biró József, özv. Horváth Ignáczné, Neuhauser Imre, Gróf Károly, Hujber György, Klaffl Sándor, ifj. Reich Imre, Baloga Mihály, Edelényi Gyula, Molnar János, Nagy Gyula, Horváth József, Mór Gyula, Németh Márkus, Csuha L., Sütő Károly 1 kor., Czuppon Sándor 60 fil. Patyi Jónás, Szeiber Antal, Fülöp Gyula, Eder Géza, id. Reich Imre, Nagy Zsigmond, Geiger Gyula, Mikus Kornélné, Bogyai József, Szeiler Ödön 50—50 fil. Barhovszky Ignácz 20 f. A „kisczelli kath. legényegylet" nevében ez uton is köszönetet mond a választmány.

— **Csendélet.** Mult hó 24-én este 9 óra után Rédesi Ferencz sárvári lakos a „Korona" vendéglőből futva menekült hazafelé, mert Vittinger Gusztáv szintén sárvári legény őt üldözve, folyton azt kiabálta hangos káromlások között: „megallj kutya, még összemetéllek!" — Ezen cselekmény ugy is mint csendháboritas, ugy is, mint a személybiztonság durva megsértése, szükségessé tette a rendőr beavatkozását. Nem is késett Kopácsi István városi rendőr, hamar közbelépett s a tényallás megállapitása végett felszólitotta Vittinger Gusztávot, hogy őt kövesse a városházához. Ezen felszolitásnak eredménye nem lett, legalább nem a kivánt irányban. Vittinger hetykén azt felelte: „Csak ugy, ha akarom". A rendőr Vittinger Gusztáv körül csoportosult legények fenyegető magatartásának kitörését megelőzendő, gyors cselekvésre határozta el magát, miert is kardot rántva annak lapjat Vittinger Gusztáv hátával egy izben érintkezésbe hozta. Vittinger balkezével elkapta a kardot, azt a rendőr kezéből ki akarta csavarni, de ez nem [illegible] által vész el", a kard éle rántás következtében a támadónak balkezét elfogta és sulyosan megsértette. Ez esetben a „sértett" lesz a „vádlott", mert hatóság elleni kihagas miatt a kir. jbirósághoz feljelentetett.

— **A rumi vasut eladása.** A rumi vasut igazgatósága a szombathely—rumi helyi érdekü vasutat 560,000 koronáért eladta egy svájczi vasuti részvénytarsaságnak, a »Münchener Localbahn Actien-Geselschaft«-nak. A rumi vasuti vonalat a részvénytarsaság egész Türjéig kiépitteti és a dunántuli h. é. vasuti hálózatba kebelezteti. A vételhez csak a müncheni vasut igazgatóságának a jóváhagyása hiányzik még.

— **Az élet átka.** Egy törekvő, derék körmendi iparos dobta el magától hétfőn az életet. Jó módban élt, szorgalmával szép vagyonkat is gyűjtött össze, családjával jó egyetértésben élt: mégis megunta az életét Horváth Mihály körmendi czipész. Tolnaiaz a okszor megunto k zo fejban'á mak okozak, hogy eldobta magaról az életet, am lnek oly nehezen várta a végét. Aggódó hozzatozóinak feltűnt hétfőn hosszas elmaradása; kerestték-kutattak mindenütt, míg végre a nyomok elvezettek a Raba partjai, ahol meg is találtak a kalapja. Maga a gazda a jó k felesége és négy gyerek agódva, kétségbeesetten maradt vissza, valószínűleg a Raba hidegh habjaiban keresett enyhülést nagy bajára. A hatósági intézkedés sem vezetett még eddig eredményre; ki tudja hol veti partra eltorzult holttestét a rohanó folyó . . . .

— **Hadkötelesek nősülése.** A honvédelmi miniszter megengedte, hogy az 1883-ik évben született s a mult 1903. év végével a harmadik korosztályból kilépett ifjak engedély nélkül megnősülhessenek ugyan, állítás kötelezettségüknek azonban utólagosan eleget tenni s így besorozatásuk esetén a házasságkötésük következtében keletkezett hátrányokat is viselni tartoznak.

3839—1903. tkvi sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Berta István és neje Finta Anna csöngei lakos végrehajtatóknak Németh Sándor csöngei lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 830 kor. tőkekövetelés és ennek 1902. évi szeptember 16-tól járó 5% kamatai, 30 kor. perbeli, 17 kor. 60 fill. végrehajtási már megállapitott, valamint jelenlegi 15 kor. 60 fill és a még felmerülendő költségeknek kielégitése végett a kis-czelli kir. jbiróság területén levő, a csöngei 16. sz. tjkvben A † 18. hrsz. 15/b. hrsz. ingatlanra 320 kor., az A † 19. hrsz. ingatlanra 66 kor., A † 22. hrsz. ingatlanra 60 kor., az A I 421/a. hrsz. ingatlanra 1214 korona kikiáltási árban azzal rendeli el, hogy az árverés a 2804—1891. számu végzéssel özv. Németh Mihályné Bordács Erzse javára bekebelezett az A † 18, 19 és 22. hrszámok alatt foglalt ingatlanok felére kiterjedő haszonélvezet biztositására szolgáló szolgalmi jogot nem érinti.

Az árverés megtartására határnapul 1904. évi április 5 (ötödik) napjának délelőtti 9 óráját Csönge községházához kitüzi.

A venni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10 %-át bánatpénz fejében a birói kiküldött kezéhez letenni.

A vételár és ennek az árverés napjától számitandó 5% kamatai három hó alatt, az első árverés napjától 30 napon belül, a mi eset . . . . . .

Az árverési feltételek ajánlott tkönyvi hatóság és Csönge község elöljáróságánál tekinthetők meg.

Kir. Telekkönyvi hivatal Kis-czellben 1903 dec. 16.

Udranszky kir. albiró.

Uj szabóüzlet.

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy *Kis-Czellben*, Kossuth Lajos utcza, Silbersdorf-házban

uj férfiszabóüzletet

rendeztem be és azt 1904. február 1-ső napján megnyitottam.

Midőn ezt a t. közönségnek ezuttal tudomására hozom, egyuttal már előre hogy [illegible] pontosan, kifogástalanul [illegible] ok minden szakmámba vágó megrendelést; elvállalom a legfinomabb uri öltözetek készitését is a legujabb divat szerint.

Olcsón, szépen és gyorsan fogok dolgozni és mindenképpen azon törekedem, hogy a t. közönség szives partfogását kiérdemeljem.

Tisztelettel

Szabó Sándor
férfiszabó.

1—3

BRÁZAY FÉLE SÓSBORSZESZ
NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS-ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLÉKELVE VAN!

A sósborszesz legalkalmasabb szesz a sósborszesz, melylyel a testet bedörzsöljük s a mi a testrészeket üdékké teszi. — A legegészségesebb embereknek is javára szolgál, ha reggelenként ezzel a keverékkel öblögeti száját. — Aki hűgitott sósborszeszszel tisztitja fogát, annak mindig szagtalan lesz a szája, a fogakat és inyt egészen tisztán tartja s a romlástól megóvja.

A BRÁZAY-féle SÓSBORSZESZ

ugy a fej [illegible] hajat a gombacsiráktól tisztitja s [illegible] fejét vesszük a hajhullásra vezető korpa [illegible]ásnak. — Mint izomedzőszer is kitü[illegible]atott a Brázay-féle sósborszesz. N[illegible]ban dörzsölik a legnehezebb fáradság is. [illegible]rős testmozgás után bedörzsöljük magunkat tetőtől-talpig sósborszeszszel.

Nagy üveg . . . ára 2 korona
Kis üveg . . . . ára 1 korona.

Vágott tüzfa és kőszén eladás.

Van szerencsém a t. közönségnek becses tudomására adni, hogy Kis Czellben a Sághi-utczában a „Kemenesaljai Takarékpénztár" mellett évek óta fennálló, füszer és lisztkereskedésemben

elsőrendü ajkai szenet és száraz vágott fát

kitünő minőségben árusitok.

A szénnek méterm. 80 kr.

Waggon árunál 10 frt engedmeny.

[illegible] és kőszén,

Apró vágott fa méterm. 1 frt.

házhoz szállitva!

Becses figyelmébe ajánlom egyuttal kitünő izü házikenyeremet kilónkint 9 krért.

A n. é. közönség szives megrendelését kérve maradtam

Kaufmann Henrik
kereskedő.

8—10

Üzlet-megnyitás.

Hizelettel értesitem a t. közönséget, [illegible] a Sági-utczában, a Bá[illegible] házban

h[illegible]es-üzletet

nyitottam, ahol naponként mindenféle friss hentesáru, (élelmiszer) és disznóhus kapható.

Kérem a t. közönség szives pártfogását, amit ugy az árak mint a kiszolgálás tekintetében igyekezem kiérdemelni.

Tisztelettel

Simon Kálmán
hentes.

2—3

Eladó ház!

AJKA községben

a legélénkebb forgalmu utczán, ELADÓ egy szallodának, vendéglőnek, vagy bármiféle üzletnek megfelelő **nagy ház**, — terjedelmes belsőséggel együtt.

Venni szándékozóknak bővebb értesitést ad

2—3 **a kiadóhivatal.**

Tüzifa és kőszén eladás.

A közeledő téli idényre való tekintettel bátorkodom Kis-Czell és vidéke n. é. közönségének b. figyelmét dusan felszerelt

tüzifa és kőszén

raktáromra felhivni.

Raktáron tartok kitünő minőségü, első rendü száraz *tüzifát*, valamint *ajkai*, *porosz*, *tatai brikett* és első rendü *wiesi* szenet.

Áraim mérsékeltek s bárkivel szemben versenyképesek.

A n. é. közönség szives megrendelését kérve maradtam

12—13 tisztelettel:

Altstädter József
tüzifa és szénraktára KIS-CZELL.

Nyomdai munkákat

[illegible]

szállitja

„Vörösmarty"-nyomda
DEVECSER.

Vidéki megrendelések bérmentve küldetnek.

Nyomatott-a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1903.